

Energistyrelsen

Opfølgning på evaluering af pulje til lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling samt tilretninger forud for genåbning af pulje i 2024

Kontor/afdeling

Center for
Energiadministration (VEA)

Dato 20-02-2024

J.nr. 2022 - 23207

MUN / gtmd

Baggrund

Med aftale om finansloven for 2022 mellem den daværende regering (Socialdemokratiet) og SF, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne blev der indgået politisk aftale om at "afsætte en pulje til støtte af lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling."

Af notits til forligskredsen fra maj 2022 om regeringens forslag til udmøntning af pulje til energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstillingen fremgår, at *"Puljen evalueres af Energistyrelsen med henblik på at sikre læring og vidensdeling om udmøntningen af støtte til energifællesskaber og effekten af denne støtte. Der vil blive evalueret i forhold til puljens to hovedformål for henholdsvis de større projekter med energifællesskaber og de mindre informationsprojekter om informationsindsatser. Derudover vil der blive evalueret i lyset af de nævnte delformål for puljen. Disse omhandler projekternes evne til at øge viden om best practice for energifællesskaber samt udvikle dokumentation for, hvorledes elnettet kan aflastes."*

Energistyrelsen foretog på denne baggrund en grundig evaluering af puljen i foråret 2023, hvor der bl.a., med udgangspunkt i UX-principper¹, blev evalueret på brugeroplevelsen af ansøgningsportalen, forståelsen af bekendtgørelsen og det øvrige vejledningsmateriale samt administrationen af puljen.

Det er af interesse, at puljen løbende tilpasses erfaringer med seneste udmøntningsrunde og efterspørgslen fra ansøgere, ligesom evt. udeståender fra evalueringen i foråret 2023 følges til dørs. Med afsæt i dette har Energistyrelsen udarbejdet nærværende evaluering og oplæg til tilretninger af puljen forud for genåbning af puljen i august 2024.

Opfølgning på evalueringen i 2023

I foråret 2023 var det ikke muligt at evaluere på effekten af støtten, idet de første tilsagn blev meddelt i december 2022, hvorfor ingen projekter endnu var gennemført.

---

¹ UX-principperne handler om at forstå brugernes behov, ønsker og adfærdsmønstre, samt skabe løsninger, der er intuitive og nemme at bruge. UX kan hjælpe med at skabe ordninger, der er lette at forstå og bruge for borgerne og virksomhederne og øge tilfredsheden med og effektiviteten af tilskudsordninger.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Aktuelt er alene fire informationsprojekter fra 2022-puljen helt afsluttede, hvilket ikke giver et tiltrækkeligt grundlag for at evaluere på puljens resultater og effekten af støtten.

En evaluering af delformålene for de større projekter, omhandlende projekternes evne til at øge viden om best practice for energifællesskaber samt udvikling af dokumentation for, hvorledes elnettet kan aflastes, forudsætter helt afsluttede større projekter med energifællesskaber.

I 2022 blev der meddelt tilsagn til seks større projekter. Heraf er der aktuelt modtaget udbetalingsanmodning fra to projekter, som er under behandling. Når sagsbehandlingen heraf er afsluttet, kan projekternes resultater offentliggøres. I 2023 blev der meddelt tilsagn til fire større projekter, og de første udbetalingsanmodninger i forbindelse med projektafslutning forventes modtaget i tredje kvartal 2024. Energistyrelsen vil i 1. kvartal 2025 foretage en evaluering af status på de meddelte tilsagn, herunder om projekterne på dette tidspunkt er gennemført og på den baggrund en evaluering af effekten af støtten.

Påtænkte tilretninger af puljen i 2024

Evalueringen i foråret 2023 førte til rettelser på ansøgningsportalen med henblik på at optimere brugeroplevelsen i forbindelse med ansøgningsprocessen, mindre revision af bekendtgørelsen, udbygning af vejledningen til retsgrundlaget samt tilpasning af skabeloner.

Energistyrelsen har i forbindelse med sagsbehandlingen relateret til udmøntningen af puljen i 2023 været i dialog med ansøgere og andre interesserede ligesom Energistyrelsen har gjort sine egne erfaringer fra administrationen af puljen i 2023. På baggrund heraf, påtænker Energistyrelsen at foretage følgende optimeringer, bl.a. med henblik på at tilpasse puljen til efterspørgslen fra ansøgerne og dermed forbedre brugeroplevelsen:

Justeringer på ansøgningsportalen

Der forventes foretaget relevante justeringer på ansøgningsportalen, som afspejler forslag til ændringerne i bekendtgørelsen og vejledningsmaterialet, jf. nedenfor, ligesom brugeroplevelsen af ansøgningsportalen optimeres yderligere.

Udbygning af vejledningsmaterialet

På baggrund af forespørgsler fra projektadministratorerne og Energistyrelsens erfaringer fra de første udbetalingsanmodninger vedrørende større projekter vil Energistyrelsen udarbejde skabeloner til brug for opstilling af budget og regnskab, som vil skulle anvendes af fremtidige modtagere af tilsagn til større projekter. Skabelonerne stilles desuden til rådighed for tidligere modtagere af tilsagn, som herefter kan vælge at gøre brug af skabelonerne i forbindelse med deres anmodninger om

udbetalinger. Skabelonerne for budget og regnskab vil blive gjort tilgængelige snarest muligt og senest forud for åbningen af puljen i 2024.

Herudover vil Energistyrelsen i vejledningsmaterialet præcisere, at Energistyrelsens godkendelse skal indhentes ved enhver ændring i projektet, hvilket er i overensstemmelse med gældende retstilstand.

De større projekter tildeles point på baggrund af 3 kriterier jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, hvor det tredje kriterie omhandler projektperiodens længde. Pointskalaen for det tredje kriterie findes imidlertid ikke hensigtsmæssig, idet halvdelen af de større projekter, i forbindelse med udmøntningen i 2023, søgte om tilskud til projekter, der afsluttes inden for 6 måneder, hvilket udløste det maksimale antal point. Energistyrelsen påtænker, med henblik på at sikre, at projekterne har tilstrækkelig tid til at levere brugbare resultater, at justere pointskalaen i indkaldelsen samt vejledningen til retsgrundlaget, således at maksimum point for det tredje kriterie opnås, såfremt projektet afsluttes inden for et år. Det sker for at afbalancere en hurtig effekt og tid til at projekterne kan nå at blive gennemarbejdet og gøre en forskel. Dette kræver ikke ændring i bekendtgørelsen, da denne udelukkende beskriver de tre kriterier og deres afvejning samt proces ved pointlighed.

Herudover foretages sproglige tilpasninger af vejledningsmaterialet, hvor Energistyrelsen på baggrund af de hidtidige erfaringer med administrationen vurderer, at der er behov for tydeliggørelse.

Revision af bekendtgørelsen

EU-Kommissionen vedtog i december 2023 en ny de minimis-forordning. Den nye forordning indebærer dels et højere samlet de minimis-støtteloft på 300.000 euro, dels at ansøgere skal afgive erklæring om anden de minimis-støtte modtaget i en periode på 3 år forud for afgivelsen af de minimis-erklæringen. Bekendtgørelsens angivelse af statsstøttegrundlaget i § 1, stk. 3, rettes, og såvel vejledningen til retsgrundlaget som de minimis-erklæringen vil blive tilpasset i overensstemmelse med ændringerne i forordningen.

Den nye de minimis-forordning omtaler ligeledes et register, hvortil støtte ydet i henhold til forordningen skal indberettes. Dette gælder dog kun støtte ydet fra 1. januar 2026 og fremefter, og sidste tildeling af tilsagn efter nærværende pulje forventes at ske i december 2025, hvorfor der ikke foretages ændringer i bekendtgørelsen i relation til dette.

Bekendtgørelsens §§ 8, stk. 1, nr. 1 og 11, stk. 1, nr. 1, suppleres med krav om at ansøger skal oplyse adressen på projektadministrators virksomhed. Erfaringerne fra udmøntningen i 2023 viser, at ansøgningsportalens login-metode skaber tvivl om adressen, hvorfor Energistyrelsen var nødsaget til at afklare tvivl herom.

Bekendtgørelsens § 11 forsynes med et nyt stk. 3, hvori det angives, at for ansøgninger om tilskud modtaget efter den 1. juli 2024 skal det specificerede budget, jf. stk. 1, nr. 13, være udfyldt på Energistyrelsens skabelon.

Bekendtgørelsens §§ 19 og 23 forsynes begge med et nyt stk. 4, hvori det angives, at for ansøgninger om tilskud modtaget efter den 1. juli 2024 skal regnskabet være udfyldt på Energistyrelsens skabelon.

Bekendtgørelsens § 16 tydeliggøres, så det direkte fremgår, at også ændringer i det godkendte budget, jf. tilsagnet, kræver indsendelse af ændringsanmodning.

Der er i dag krav om, at de større projekter skal medsende dokumentation for, hvordan projektorganisationen har formidlet og offentliggjort skriftlig og mundtlig information om projektets formål, indhold og resultater, som kan offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside. For så vidt angår informationsprojekterne er disses formål at udbrede information ved at gennemføre den informationskampagne, der er meddelt tilsagn om tilskud til, hvorfor der hidtil ikke har været krav om efterfølgende offentliggørelse heraf på Energistyrelsens hjemmeside.

Med henblik på at forbedre delingen af resultaterne fra de gennemførte projekter foreslås det at ændre bekendtgørelsens §§ 18, 19, og 28, således at der skabes hjemmel til at offentliggøre dels informationsprojekternes dokumentation for den gennemførte informationskampagne dels de større projekters slutrapport (som supplement til dokumentationspakken omhandlende formidling) på Energistyrelsens hjemmeside omhandlende tilskudspuljen.

I takt med at de projekter, som tidligere har modtaget tilsagn, afsluttes, kontakter Energistyrelsen projektadministratorerne og anmoder om deres tilladelse til at offentliggøre disses resultater i samme omfang som netop foreslået.

For så vidt angår de allerede afsluttede informationsprojekter har Energistyrelsen opnået accept fra projektadministratorerne til at dele dokumentationen fra deres gennemførte informationskampagner, som derfor er offentliggjort på Energistyrelsens hjemmeside omhandlende tilskudspuljen.

Herudover påtænker Energistyrelsen at præcisere de støtteberettigede omkostninger for informationsprojekter ved at indsætte nyt stk. 2 og 3 i § 7, præcisere at tilskuddet til de større projekter også kan anvendes til udgifter forbundet med økonomisk projektledelse i § 10, nr. 1 samt forbedre formuleringen af bekendtgørelsens § 24, nr. 2 og nr. 6.

Endelig påtænker Energistyrelsen at præcisere bekendtgørelsens henvisninger til Energistyrelsens hjemmeside, således at bekendtgørelsen henviser til "Energistyrelsens hjemmeside vedrørende tilskud fra puljen til lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling".

Nyt tiltag i form af opstartsmøder målrettet større projekter med deltagelse af et energifællesskab

Med udgangspunkt i at forbedre den samlede brugeroplevelse, jf. principperne for UX-design, påtænker Energistyrelsen et nyt tiltag målrettet større projekter med deltagelse af et energifællesskab.

Aktuelt behandler Energistyrelsen som nævnt to udbetalingsanmodninger fra større projekter med deltagelse af et allerede etableret energifællesskab eller en gruppe af borgere eller virksomheder, der planlagde at etablere et energifællesskab som led i projektet. Der kan på baggrund heraf konstateres et behov for at hjælpe tilsagnshaverne til overholdelse af vilkårene for tilsagnet, herunder at der skal søges om ændringer i projektet forud for gennemførelse af ændringen.

Med henblik på at Energistyrelsen kan vejlede tilsagnsmottagerne konkret om de krav, der skal være opfyldt for at kunne modtage udbetaling af tilskuddet, påtænker Energistyrelsen derfor, i fremtidige tilsagn, at fastsætte vilkår om, at tilsagnsmottagers accept af tilsagnet udløser en pligt til at deltage i et opstartsmøde med Energistyrelsen, som i udgangspunktet afholdes virtuelt.

Kommunikationsplan

Puljen annonceres som hidtil på Energistrelsens hjemmeside og Statens-tilskudspuljer.dk.

Energistyrelsen udsender herudover et nyhedsbrev i forbindelse med næste åbning af puljen.

Energistyrelsen afholder et webinar forud for næste åbning af puljen omhandlende tilskudspuljen. På webinarret vil Energistyrelsen forventeligt ud over information om puljen også bidrage med faglig viden om energifællesskaber og interne elektricitetsforbindelser samt om processer i forhold til lokal kollektiv tarifering, som flere projektadministratorer har angivet som en barriere for deres projekter.

Endelig undersøger Energistyrelsen mulighederne for at udbrede kendskabet til puljen via andre kommunikationskanaler.

Proces

Evalueringen danner grundlag for en revideret bekendtgørelse. Det er Energistrelsens vurdering, at de foreslåede ændringer til bekendtgørelsen er nødvendige tilrettninger i medfør af ny EU-regulering samt erfaringer fra administrationen.

Energistyrelsen vil i 1. kvartal 2025 udarbejde en orientering om udmøntningen af puljen i 2024, herunder om status for så vidt angår udbetalinger på de tidligere meddelte tilsagn i 2022 og 2023.